

azonosított faj kozmopolita, széles ökológiai tűrőképességgel rendelkezik. A Kettős-Körösben nagy számban fordulnak elő az evezőlábú rákok (48 840 egyed/100 l). Ez a tény a lassú folyás következménye. A gyorsabb folyású szakaszok nem kedveznek ezeknek a szervezeteknek, mivel ezek aktív helyváltoztatási lehetőségei korlátozottak. A kérészek közül a környezeti feltételekhez való alkalmazkodás következtében a felső szakaszokon domináló *Baetis* fajokat itt a *Cloeon dipterum* helyettesíti. A Kettős- és Hármaskörösből, valamint a Berettyó alsó szakaszából az 1986-1990-es időszakban csukákat (*Esox lucius*) fogtunk. A Körösök alsó szakaszán Magyarország területén a jászkeszeget (*Leuciscus idus*) azonosítottuk, amely hajdanán Románia területén, a Körösöket összekötő csatornában is előfordult.

A Hármaskörös

A három egyesült folyó medre hasonló a Kettős-Köröséhez, egyenes és egymáshoz közeli gátakkal határolt, amelyek megakadályozzák az áradásokat. A Tiszába való ömlésénél a Kettős-Körös gazdag vízínövényzettel rendelkezik, melyet az apró-, púpos- és bojtos békalencse (*Lemna minor*, *L. gibba*, *Spirodela polyrrhiza*), úszó- és bodros békaszőlő (*Potamogeton natans*, *P. crispus*), kis tüskeshínár (*Najas minor*), tófonal (*Zannichellia palustris*), érdes- és síma tócsagaz (*Ceratophyllum demersum*, *C. submersum*) alkot. A zooplankton kevésbé változatos mind a fajsám, mind az egyedsám tekintetében. A puhatestűek közül, kivéve az euribionta fajokat, megjegyzendő a folyamcsiga (*Theodoxus fluviatilis*) és a vándorkagyló (*Dreissena polymorpha*) jelenléte, amelyek Szentesnél fordulnak elő és a Tiszából származnak. Ebbe a szakaszba bejutott a Tiszából a kecsge (*Acipenser ruthenus*). Ugyancsak itt figyelhető meg alkalomadtán az angolna is (*Anguilla anguilla*).

A kutatások eredményeinek rövid összefoglalása

A Körösök vízi- és vizes élőhelyein 390 virágos növényfajt és 92 társulást azonosítottunk. Ezeknek megoszlását a különböző folyók mentén a következő táblázat mutatja:

Folyó	Hajtásos növények száma	Növény- társulások száma	Vízi- és mocsári növényfajok száma	Vízi- és mocsári növénytársulások száma
Fehér-Körös	1250	98	260	51
Fekete-Körös	1192	107	216	50
Sebes-Körös	1365	130	337	62
Kettős-Körös	590	50	108	15
Hármaskörös	650	62	119	21
Összesen	1860	167	390	92

A Körösök flórája, annak ellenére, hogy állandóan a zoo-antropogén hatásoknak van kitéve, még tartalmaz számos, Románia és Magyarország flórájában különösen ritka fajt. Ilyen a Borosjenőnél, Köröskisjenőnél, Nagypélnél, Micskénél és Borossebesnél megtalálható mételyfű (*Marsilea quadrifolia*), szőrös nyír (*Betula pubescens*) – Honctő és Józsás, vízi lórom (*Rumex aquaticus*) – Borosjenő, bárányparj (*Camphorosma annua*) – Bokszeg, Köröskisjenő és Nagypél, sziki ballagófű (*Salsola soda*) Nagypél és Csávos között, forrásfű (*Montia fontana*), egérfarkfű (*Myosurus minimus*), hínáros boglárka (*Ranunculus trichophyllus*), ülvirágú boglárka (*Ranunculus lateriflorus*), vízitök (*Nuphar luteum*) – mely a század eszlő felében Bokszege és Micskén is élt – Hévízkáránd – Tőz völgye, hagymaszagú tarsóka (*Thlaspi alliaceum*), látonya fajok (*Elatine hexandra*, *E. alsinastrium*, *E. hydropiper*, *E. hungarica*), tóalma (*Ludwigia palustris*), sulyom (*Trapa natans*), gyűrűs süllőhínár (*Myriophyllum verticillatum*), centike (*Centunculus minimus*), seppedékes iszaprojt (*Limosella aquatica*), csomborlevelű veronika (*Veronica acinifolia*), tündérfátyol (*Nymphoides peltata*), vékony útifű, erdélyi útifű (*Plantago tenuifolia*, *P. schwaerzenbergiana*), csonkaír (*Succisa inflexa*), kiséfű aszat (*Cirsium brachycephalum*), nyílfű (*Sagittaria sagittifolia*), virágkák (*Butomus umbellatus*), kolokán (*Stratiotes aloides*), fésűs békaszlő (*Potamogeton pectinatus*), kis- és nagy tükeshínár (*Najas minor*, *N. marina*), korcs nőzirom (*Iris spuria*), szűrő kák (*Schoenoplectus mucronatus*), magyar palka (*Acorellus pannonicus*), szédítő vadóc (*Lolium temulentum*), kálmos (*Acorus calamus*), púpos békalence (*Lemna gibba*), vízidara (*Wolffia arrhiza*) és mások.

Mindezek a fajok, amelyekhez még 50 hajtásos növény tartozik, védelemre szorulnak, másképp az eltűnés veszélye fenyegeti őket. Több mint száz más faj sebezhető, bármikor eltűnhetnek a Körösök vidékéről az ember meggondolatlan tevékenységének következtében. Számos növényfaj eltűnéséhez, illetve a populációk egyedszámának csökkenéséhez vezető okok: az erdők kiirtása vagy kiterjedésüknek csökkentése, a szilvosztyepek átalakítása agrocönózisokká (mezőgazdasági területekké), a települések számának és kiterjedésének növekedése, a gátépítések és lecsapolások, a vizek és talajok trágyával, gyom- és rovarirtószerekkel vagy más vegyszerekkel, háztartási szeméttel való szennyezése, amelyekhez hozzáadódik a különböző területek túlzott kihasználása. Mindezek egyes fajok eltűnéséhez, az őshonos (autochton) fajoknak más kontinensekről, főleg Észak-Amerikából és Ázsiából származó adventív fajokkal való helyettesítéséhez vezet. A Körösök partján tárolt szemét miatt a folyók árterülete elvesztette sajátos jellegét és gyomnövényzet népesíti be. Ennek következtében a Fehér- és Fekete-Körös völgyében azonosított növénytársulások egyharmadát, azaz 34 társulást a gyomnövények alkotnak. Ezek elterjedését az is elősegítette, hogy a síkvidék településeinek lakosai kivágták a fűzfákat, nyárfákat és égerfákat, fájukat tüzelőként használva el. A folyók árterülete ezáltal lehangelővá, fajokban

szegénnyé vált. A folyó jellegzetes növényzete és berkei nélkül nem tud ellenállni az áradásoknak és erős szeleknek, védelem nélkül hagyva a környező településeket. Annak ellenére, hogy sokakban tudatosul a folyók természetes növényzetének és faunájának jelentős szerepe a települések lakosainak életében és biztonságában, mégis elpusztítják a berkeket, kíméletlenül és korlátlanul hasznosítják a Körösök, illetve a Tisza- és Duna-medence valamennyi folyójának készleteit (homok, kavics, víz, halak, rákok, tüzelőnek használt faanyag és fonáshoz szükséges vessző, gyógy- és takarmánynövények stb.).

A kutatások során a zooplanktonban 103 kerekeshéregfajt és 15 ágascsapú rákfajt azonosítottunk.

A kevésértéjű férgeket és az árvaszúnyogokat a Körösök medencéjében először ezeknek az expedícióknak a keretén belül vizsgáltuk. A kevésértéjű férgek egyedszáma nagyon magas volt a szennyezett szakaszokon, itt a *Limnodrilus hoffmeisteri* és a *Tubifex tubifex* dominál. A fajok egyedszáma a mérsékelt szennyeződéssel párhuzamosan növekedik, de abban az esetben ha a szennyeződés mértéke a fajok tűrőképességét meghaladja, az egyedszám lecsökken. Az árvaszúnyogfajoknak több mint 50%-át csak egyetlen mintavételi helyen találtuk, ami a fauna mozaikszerű eloszlására utal. A tiszta vizek jellemző fajai a: *Brilia longifusca*, *Brilia modesta*, *Rheocricotopus effusus*, *Briophaeonocladus nitidicollis*, *Chironomus fluviatilis*, *Paralauterborniella nigrohalteralis* és *Thienemanniella lentiginosa*. A Fehér- és Fekete-Körös esetén több közös árvaszúnyogfajt azonosítottunk, de ezek abundenciája nagyon változatos. Annak ellenére, hogy a fajoknak mintegy felét csak egy mintából mutattuk ki, ezek – az előzetes adatok hiánya miatt – nem tekinthetők ritka vagy veszélyeztetett fajoknak.

A Körösök kagylófaunájának diverzitása általában közepes. Az okok a hidrográfiai sajátosságokkal, illetve a szennyeződéssel és vízszabályozási munkálatokkal kapcsolatosak. A folyami kagylók (Unionidae) esetében a legmagasabb egyedszám Boroskisjenőnél (Fehér-Körös) és Tenkénél (Fekete-Körös) figyelhető meg. Ezeknek a szervezeteknek azt a képességüket is tanulmányoztuk, hogy héjukba és lágy testrészeikbe nehézfémeket képesek felhalmozni. A vizsgált folyók közül a Fehér-Körösre jellemző a legnagyobb nehézfém-koncentráció. A nehézfémek közül a réz fejt ki ezekre a szervezetekre a legkárosabb hatást. Ugyanakkor ezek a kagylók szöveteikben és héjukban képesek ezt a fémeket felhalmozni. Általában a kagylókban felhalmozott réz koncentrációja kisebb az üledékekben levőnél. A szabály alól kivételt képez az ácsfalvi minta, ahol az amuri kagyló (*Anodonta woodiana*) egyedeinek kopolyájában a réz mennyisége háromszorosan meghaladja az üledékekben levő réz koncentrációját. Figyelemre méltó azonban a kagylókban felhalmozott és a vízben található réz mennyisége közötti arány: ezek a szervezetek a vízben levő réz koncentrációjánál 13-szor, illetve 600-szor nagyobb mennyiségű rézet halmozhatnak fel. A kopolyákban levő koncentráció meghaladja az izmokban

levőt, de kivételek is léteznek. A nehézfémek felhalmozásának képessége a legnagyobb az amuri kagylónál, és valamivel kisebb a tompa folyamkagylónál (*Unio crassus*) és a lapos tavikagylónál (*Pseudanodonta complanata*). Az 1994-es és 1995-ös évek őszén a Fehér-Körösön, a boroskisjenői mintavételi helyen 10, illetve 20%-os elhalálozás volt észlelhető, anélkül, hogy valamilyen szennyeződés megfigyelhető lett volna. Valószínűnek tűnik, hogy az itt élő populációk olyan mennyiségű nehézfémeket halmoztak fel, amely már majdnem a tűrőképességük határát érintette. A többi folyóban is nagy mennyiségű réz és cinket mutattunk ki a folyami kagylók héjában, a két nehézfém nagymértékben veszélyezteti az említett fajok fennmaradását. Ezen fajok eltűnése miatt a vizek természetes tisztulási folyamatai károsodnának, ismert tény ugyanis, hogy egy folyami kagyló naponta 40 l víz szűrésére képes. Figyelembe véve ezeknek a szervezeteknek átlagos sűrűségét, kijelenthető, hogy egy egy négyzetméteres területen levő egyedek 24 óra alatt 2 520 l vizet szűrnek meg. A kagylóknak halmozóképessége kihangsúlyozottabb a cink, mint a réz esetén. A cinktartalom minden esetben nagyobb volt a vizsgált szervezetekben, mint a vízben és üledékekben. A nehézfémek felhalmozásának képessége a legkihangsúlyozottabb a köröskisjenői mintavételi helyről származó lapos tavikagylónál (*Pseudanodonta complanata*) (9 µl/l a vízben, 59800 µg/kg az üledékben, 113130 µg/kg az izmokban és 1563510 µg/kg a kopolyútkban).

Hasonló vizsgálatot végeztünk a halaknál is. Az európai normák szerint a megengedett koncentráció a 10 mg Cu/kg halhús. A Fehér-Körösben élő fehéruszonyú küllőhöz (*Gobio albipinnatus*) tartozó egyedek Brád alatt 10,52 mg/kg szárazanyag réz tartalmaztak. Az élősúlyhoz viszonyítva ez az érték nyolcszorosan meghaladja az EU normák által maximálisan megengedett értéket. Hasonló, de valamivel kisebb érték figyelhető meg Köröskisjenőnél a kűsnél (*Alburnus alburnus*). A cink esetén az engedélyezett koncentráció 50 µg/kg hús. Mindegyik feldolgozott minta 16-24-szer meghaladja ezt az értéket. A Fehér-Körösben, ebből a szempontból vizsgált fajok a következők: padus (*Chondrostoma nasus*), domolykó (*Leuciscus cephalus*), kűsz (*Alburnus alburnus*), sujtásos kűsz (*Alburnoides bipunctatus*), süllő (*Stizostedion lucioperca*) és halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*). Ezekben a szervezetekben a cink 900-szor vagy akár 1900-szor is nagyobb mennyiségben halmozódhat fel mint a vizekben. A Fekete- és a Kettős-Körösben előforduló fajoknál: domolykó (*Leuciscus cephalus*), botos köllő (*Cottus gobio*) és szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*) ezek az értékek 5 000 és 24 000 között változnak. Ennek következtében ezeket a fajokat a kihalás veszélye fenyegeti, és fogyasztásra nem alkalmasak, ezért a helyzet javítása érdekében sürgős intézkedésekre van szükség.

Az álkérészek életük legnagyobb részét a vízben töltik. A környezeti feltételekkel szembeni érzékenységük miatt a víz minőségére utaló kiváló indikátorok. Főleg a folyók felső szakaszát kedvelik, ahol a vizek hőmérséklete csak nagyon kis mértékben változik, a hideg vízben az oldott oxigén mennyisége

nagy, és a parti növényzet gazdag. A három Körösben nyolc fajt azonosítottunk, amelyek 4 családhoz és 5 nemzetséghez tartoztak.

A kérészlárvák a folyóvizek biológiai övezeteinek jellemzésére is alkalmasak. Ezek a szervezetek mindegyik folyóban megtalálhatóak, ha ezek megfelelő minőségű állapotban maradnak, egyesek csak a felső szakaszokhoz alkalmazkodtak, míg mások a folyók középső és alsó szakaszait népesítik be. A társulások szerkezete és egyedszáma az aljzattól, az élelem mennyiségétől és minőségétől, az oldott oxigén koncentrációjától és más fiziko-kémiai paraméterektől függ. A rovar lárvák a vízi trófikus hálózatok fontos láncszemei, a szennyeződések miatti eltűnésük veszélyezteti az összes lotikus ökoszisztéma egyensúlyát.

A vízipoloskákat a Körösök medencéjében 37 faj képviseli, ezek közül 19 faj új a térségben. Ezek diverzitása nagyobb azokon a szakaszokon, ahol a feltételek a természetes körülményekhez közelebbiek, főleg a folyók felső szakaszán. A könyvészetben említett két fajt nem tudtunk kimutatni, ezek a fenékjáró poloska (*Aphelochirus aestivalis*) és a kis vízmérőpoloska (*Hydrometra gracilentia*). Ennek a csoportnak a képviselői mindenféle vízben megtalálhatók, az alhavasi patakoktól és mocsaraktól a síkságig, a fajok többsége az álló vizeket kedveli. Romániában ez a csoport kevésbé tanulmányozott, inkább rendszertani és korológiai adatok léteznek, és kevés az ökológiai információ. A végzett kutatások alapján arra következtethetünk, hogy ennek a csoportnak a diverzitását csak kis mértékben károsította a víz minőségének a romlása, az elsődleges tényező ebből a szempontból a habitátok sokfélesége, amely közvetlenül a fajszámban tükröződik.

A *Dytiscoidea* és *Gyrinoidea* vízibogár családokat a Körösök medencéjében 35, illetve 2 faj képviseli. Faunisztikai szempontból a fajok 80%-a közönséges, 12%-a viszonylag közönséges és 8%-a ritka. Ezek a taxonok a környezet minőségének jó indikátorai, mivel főleg az idegen kémiai vegyületek jelenlétére érzékenyek.

A Körösök halfaunája 49 őshonos fajt (amelyekhez egy endémikus alfaj is tartozik), és 12 jövevény fajt foglal magába. Az őshonos fajok közül három esetenként fordul elő, míg hat faj kizárólag az állóvizeket népesíti be. A Fehér-Körös egyike annak a két folyónak, amelyben a kis bucó (*Zingel streber*) megőrizte hajdani egyedszámát. Az antropikus hatás nagymértékben befolyásolta a Berettyó halfaunájának diverzitását. A Körösök medencéjében a vízi élőhelyek károsodása és az egzotikus fajok betelepítése negatívan befolyásolta az édesvízi halak eredeti faunáját. A folyóknak a jellegzetes halfajok alapján történő övezetekre való osztása a Körösök esetén kiegészítéseket igényel. A pisztráng övezete a Fekete- és Fehér-Körös felső szakaszán, valamint a Sebes-Körös nagyobb mellékfolyóin (Székejó, Dregán, Jád) terjedelmes. Ez az övezet jóval rövidebb a Berettyó esetén. A Sebes-Körösön nem figyelhető meg a pisztráng övezete, itt kozmopolita fajok dominálnak, ilyen a domolykó és fenékjáró küllő. A

pér és a márna övezete a Fehér- Körösön a Székejó beömlési helye és Csucs között, valamint a Dregán és Jád alsó folyásán található. A pér nem honos a Fekete- és Fehér-Körösben. Nem létezik egy nyilvánvaló határ a paduc és a márna övezetek között, míg a márna övezete jól elkülönül a ponty övezetétől a három Körös alsó szakaszán. Ez alatt a határ alatt eltűnnek a sulytásos küsz (*Alburnoides bipunctatus*), a petényi márna (*Barbus peloponnesius*) és a kövi csík (*Orthrias barbatulus*), mások, pedig: kessler küllője (*Gobio kessleri*), paduc (*Chondrostoma nasus*) és márna (*Barbus barbus*) számbelileg csökkennek. A Berettyóra jellemző, hogy a pisztráng övezete után a domolykó övezete következik. A három Körös halfaunája általában jobb állapotban található, mint a romániai és magyarországi folyók többségének halfaunája. A következő fajok ritkák vagy ritkábbak, mint régebb: erdélyi ingola (*Eudontomyzon danfordi*), pénzes pér (*Thymallus thymallus*), nyúldomolykó (*Leuciscus leuciscus*), paduc (*Chondrostoma nasus*), felpillantó küllő (*Gobio uranoscopus*), márna (*Barbus barbus*), botos kölönte (*Cottus gobio*), menyhal (*Lota lota*) és mások. A legveszélyeztetettebb állóvízi faj a kárász (*Carassius carassius*). A compó (*Tinca tinca*) szintén veszélyeztetett. A *Scardinius erythrophthalmus racovitzai* endémikus alfaj egyedszáma megfelelő szinten marad a püspökfürdői termálvízű tóban.

A herpetofaunát illetően jelenlegi adatokkal csak a Sebes-Körös és a Berettyó esetén rendelkezünk. Ezeken a szakaszokon 14 kétéltű fajt és 11 hüllőfajt azonosítottunk. Ezeknek 12%-a közönséges, 20%-a sebezhető, 20%-a veszélyeztetett és 4%-ának nem ismeretes az állapota. A herpetofauna a habitátok diverzitása miatt leggazdagabb a dombvidékeken. A hüllők közül három kígyófaj a legveszélyeztetettebb: rézsikló (*Coronella austriaca*), erdei sikló (*Elaphe longissima*) és keresztes vipera (*Vipera berus*).

A Körös-medencében 254 madárfajt azonosítottunk.

A Berettyón 89 madárfajt találtunk. A hegyi fajok közül a leggyakoribbak az ökörszem (*Troglodytes troglodytes*), házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), fitisz füzike (*Phylloscopus trochilus*), csilpcsalp füzike (*P. collybita*), sisegő füzike (*P. sibilatrix*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), feketerigó (*Turdus merula*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), kabasólyom (*Falco subbuteo*) és mások. A bokrosokban él a vörösbegy (*Erithacus rubecola*) és fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), valamint sok poszáta faj. Mindenhol megtalálható a seregély (*Sturnus vulgaris*), barázdabillegető (*Motacilla alba*) és a töviszúró gébics (*Lanius collurio*), de Margittán a fakókeselyű (*Gyps fulvus*) is. A folyó alsó szakaszának madárfaunája gazdagabb. Vonuláskor megfigyelhető a daru (*Grus grus*) és vetési lúd (*Anser fabalis*). Az év folyamán tűzokpárok (*Otis tarda*) figyelhetők meg. Nagy vizekkor megfigyelhető az itt fészkelő bíbic (*Vanellus vanellus*), szárcsa (*Fulica atra*) és mások. Gyakran látható dankasirály (*Larus ridibundus*) és kormos szerkő (*Chlidonias niger*).

A Sebes-Körös völgyéből 180 madárfaj ismeretes. A felső folyás mentén él a fenyőszajkó (*Nucifraga caryocatactes*), vízirigó (*Cinclus cinclus*), fenyvescinege

(*Parus ater*), hegyi fakusz (*Certhia familiaris*), kövirigó (*Monticola saxatilis*), kis légykapó (*Ficedula parva*), kabasólyom (*Falco subbuteo*), egerészölyv (*Buteo buteo*) és erdei pinty (*Fringilla coelebs*). A Körös-szorosban hajnalmadárral (*Tichodroma muraria*), bajszos sármánnyal (*Emberiza cia*) és erdei szürkebeggyel (*Prunella modularis*) találkozhatunk, de ugyanitt található a havasi sarlósfecske (*Apus melba*) eddig megfigyelt legészakibb élőhelye is. A hegyeket elhagyva a madárfajok száma nő a folyó mentén, és ugyanakkor megjelennek egyes ritkaságok is. 1972-ben a Sebes-Körös völgyében 76 fehér gólya fészket számoltak, ez a madár gyakoribb a Hunyadi-medencében. Az énekesmadár fajok száma meghaladja a 70-et.

A Fekete-Körös mentén csak 80 madárfajt figyeltek meg, de ez a szám annak is tulajdonítható, hogy ezt a folyót kevésbé tanulmányozták a madárfauna szempontjából. Az egyes folyószakaszokon a jellegzetes madárfajok élnek; az alsó, alföldi szakaszon a szalakóta (*Coracias garrulus*) és gyurgyalag (*Merops apiaster*) gyakoriak, de ugyanitt ritkaságokat is megfigyeltek, mint a: pásztor madár (*Sturnus roseus*), vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) és dögkeselyű (*Neophron percnopterus*), és egyetlen egyszer egy fiadal pásztorgém (*Bubulcus ibis*) egyedét is megfigyeltek.

A Fehér-Körös madárfaunája kb.100 fajt foglal magába. A völgy alsó részén, az országhatár mentén él egyike a kevés túzok (*Otis tarda*) populációknak, mely hozzávetőlegesen 24 egyedből áll. Ugyanitt néhány ritkaság is megfigyelhető, mint a kerecsen sólyom (*Falco cherrug*), ékfarkú halfarkas (*Stercorarius parasiticus*), és a kispóling (*Numenius phaeopus*). A fent említett fajok mellett, ezeken a területeken sok a partfutó, énekesmadár és más faj. él.

Hívatlan vendégek – Adventív fajok a Körösök mentén

Az „**adventív fajok** ‘jövevény fajok’: tágabb értelemben az emberi kultúra révén megtelepedő fajok, szűkebb értelemben az ember által nem szándékosan behurcolt élőlények, a flóra vagy a fauna határozatlan, változó elterjedésű elemei. Az adventív növény- és állatfajok megjelenése egyes földrajzi tájegységek eredeti biocönózisainak átmeneti, tartós vagy végleges megváltozását eredményezi, mindig környezeti változásokat jelez. Ma különösen a növénytanban, zavarra, leromlásra utalónak tartják őket, de esetenként egyedi elbírálásra érdemesek.”

Környezetvédelmi lexikon – 1993.

Így szól a helyes, lexikonhoz illően szükséges meghatározás, de nézzünk egy kicsit a tények mögé, mielőtt a Körös vízrendszerében újabban megjelent, idegen eredetű fajokat megismernénk.

Az élőlények sokaságának természetes tulajdonsága a szaporodás, és ennek kapcsán a terjeszkedés, az új területek meghódítása. Az élővilág fejlődése során mindig voltak sikeres és kevésbé sikeres fajok. A siker titka pedig az